

v e r e n i g i n g

O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N

Kon. goedgekeurd d.d. 22 februari 1958 nr. 58 - gevestigd te 's-Gravenhage

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV" Den Haag

Uitsl. voor verslagen en abbon.: DOVENETELWEG 57^a 2555 TD 's-Gravenhage t.684541
Secretariaat: TALINGLAAN 21 2566 VN 's-Gravenhage t.634101

W E E K B L A D

24e jaargang nr.33

nadruk verboden

18 april 1980

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden.

Het wordt bijna vervelend het weer te moeten zeggen, maar het is nu eenmaal de waarheid: wij zijn niet alwetend of onfeilbaar, dus is het van groot belang, dat u zelf ook eens nadenkt over alles, wat wordt gezegd. En deze maal betreft dit actuele zaken. Ik koos als titel en uitgangspunt:

D E S T O O M C A R O U S S E L
= = = = =

Wat een nogal eigenaardige titel is. Wanneer je echter kijkt naar de gebeurtenissen is het, of dit beeld van een zich steeds herhalen nog niet zo ongepast is.

Er zijn op het ogenblik omstandigheden, die doen denken aan de situatie kort voor de eerste wereldoorlog. Kijk je naar de over de gehele wereld voorkomende mentaliteit dan doet deze in vele opzichten denken aan de mentale processen die bij vele mensen kenbaar werden rond 5 jaren voor het begin van de franse revolutie.

Kennelijk is er ook in deze dagen weer iets aan de hand. Maar wat? Dat zullen wij verder moeten bekijken. En indien ik ondanks alle moeilijkheden een beeld wil geven van alle ontwikkelingen, zo kan ik wel beginnen met de moeilijkheden, die er in de handel zijn.

In feite schijnen handige handelsmensen herontdekt te hebben dat je in geval van schaarste de waren beter en met meer winst af kunt zetten. En hoe gemakkelijker je waren af kunt zetten, hoe beter je ook je klanten af kunt zetten. Wat dan ook gebeurt in zeer ruime mate en voornamelijk met grondstoffen waarvan zeker nog voldoende aanwezig is om aan alle vraag te voldoen, maar die men om de een of andere reden liever schaars houdt.

Dat daarbij slachtoffers gemaakt worden neemt men op de koop toe. En nieuw is dit zeker niet. Herinner u de graancorner van Chicago rond 1890. In de Usa is er toen een periode geweest waarin de eenvoudigen mensen geen brood in voldoende mate voor zich konden betalen, alleen maar omdat een aantal mensen alle graan, ook dat op het veld, hadden opgekocht en over

zoveel aandelen of invloed op de import van graan bezaten dat zij in staat waren een veel te hoge graanprijs te dikteren. Toen bleek dat dit bij hun voorraad niet zonder meer geheel haalbaar leek heeft men gewoon een behoorlijke hoeveelheid graan doen verbranden, terwijl de mensen in de steden honger moesten lijden.

Misschien meent, u dat dit nu niet meer mogelijk is, dat het kolder is om te stellen, dat dergelijke zaken ook in deze dagen nog voor kunnen komen. Toch gebeurt er iets, wat veel op het voorbeeld gelijk.

Overigens is dit niet zo heel verwonderlijk wanneer wij even kijken naar de algemeen geldende mentaliteit. De mensen gaan uit van hun eigen rechten, niet zoals zij die bezitten, maar zoals zij die graag zouden willen hebben.

Steeds weer komt er een ogenblik, waarop men die "rechten" voor zich probeert door te zetten met alle middelen. Wanneer je bereid bent, het mogelijke te aanvaarden en tot een kompromis te komen, dan kan zelfs dit alles nog in alle rust en vrede verlopen, zoals in Frankrijk bij de vergadering van de 3 standen mogelijk zou zijn geweest.

Maar er zijn mensen, die er geen belang bij hebben dat de maatschappij op een langzame en geleidelijke wijze verandert: zij voelen hun belangrijkheid als het enige wat telt, hun eigen belang als het enige, wat de moeite van het overwegen waard is.

Denk aan bepaalde agitators b.v. Juist wanneer dezen anderen op kunnen zwepen bezitten zij macht, hebben zij gezag. Dan zien zij de mogelijkheid om aan hun eigen gevoelens en begeerten tegemoed te komen. Daarom houden zij geen rekening met de mogelijkheid tot een geleidelijke ontwikkeling, die voor alle anderen veel beter zou zijn.

Een van degenen die voor de franse revolutie dergelijke gevoelens koesterde was een zekere Jean Marrat. Hij is in het bad gestorven. Een zeer schone dood dus. Maar er waren ook anderen, die voornamelijk hun positie wilden bevestigen en behouden als b.v. Robbespiere, die uiteindelijk toch zelf van adellijke afkomst was. En ook deze werd, zoals zovele anderen, het slachtoffer van stormen, die zijzelf opgeroepen hadden.

Je kunt zeker niet stellen, dat die mensen het ook zo erg bedoeld hebben als het geworden is. Aan de lanternen was voor hen een mooie kreet, een leus. Je kon er een aardig opstandig liedje van maken. Maar heel wat mensen die die leuze verkondgd hadden zijn erg geschrokken toen hun woorden waar werden en werkelijk overal mensen aan de lanternen werden opgehangen - en werkelijk niet altijd degenen, die dit verdiend hadden.

Op het ogenblik zien wij iets dergelijks. De meeste mensen wensen werkelijk vrede op aarde. Maar ja, vrede is leuk, maar dan toch wel op een wijze, waardoor men zelf macht behouden kan en een meer dan normaal aanzien zal kunnen genieten.

Ik gun overigens een ieder aanzien, mits hij dit niet ten kosten van anderen veroverd. Maar helaas zijn er heel wat mensen, die wel het goede wensen, maar alles zo eenzijdig proberen door te zetten dat zijzelf de spil kunnen blijven, waar alles om draait.

Maar juist de mensen die zo ageren hebben geen oog meer voor alles, wat zij rond zich in beweging brengen. Er zijn voorbeelden hiervan te over. Ik neem als voorbeeld situaties uit uw eigen land.

Nederland heeft een zeer bekwaam ambtenarencorps. Dat mag je volgens mij rustig stellen. En onder die beambten en ambtenaren zijn er velen, die inderdaad het beste voorhebben met het gehele volk. Maar ja, zij hebben natuurlijk hun eigen verantwoordelijkheden, waaraan zij hun belangrijkheid menen te ontleen. En die wensen zij niet met anderen te delen.

Eerder wensen zij voor zich steeds meer het recht, onaangetast beslissingen te treffen. Steeds minder zijn zij dan ook geneigd enige ingreep in hun plannen en procedures door anderen te gedogen.

Een van de resultaten is wel, dat een z.g. papieren zaak die gemakkelijk binnen 3 maanden zou kunnen worden afgewikkeld nu 3 of meer jaren neemt. Een ander gevolg is, dat heren die op zich zeer bekwaam zijn en door een inspelen op onmiddellijke noodzaken en behoeften in korte tijd zeer veel goeds tot stand zouden kunnen brengen 3/4 van hun tijd besteden aan memo's en vergaderingen, die in feite voornamelijk hun eigen competenties en die van anderen betreffen.

U zult misschien menen, dat de zaken toch wel lopen. En inderdaad, het heeft ook op deze wijze tot nu toe aardig gedraaid omdat alles wel kon. Maar daardoor komen zij tot een handelwijze, die steeds meer herinnert aan de houding van de edellieden kort voor de franse revolutie: zij zien degenen, die niet tot hun stand behoren als dom, als eenvoudigen, die met hun voornemens en wijze van werken niets te maken hebben omdat zij de enorme taken, waarvoor zij staan niet eens kunnen begrijpen.

Maar zij vergeten, dat het gewone volk ziet wat er gebeurt en vele handelingen, die de stand als vanzelfsprekend beschouwt eerder ervaart als zwakte of een aantasting van rechten. Het hoe blijft voor de buitenstaander verborgen, zeker. Maar wat er uiteindelijk gebeurt zien en ervaren zij.

Het gevolg is, dat het gewone volk steeds opstandiger begint te worden. Men zou dit kunnen oplossen door het gewone volk dan maar te doen delen in de aansprakelijkheden, die men tot dan toe als alleen voor zich bestaand beschouwde.

Maar ja, wanneer je daararaan op een eerlijke wijze begint raak je natuurlijk je eigen zeggingschap voor een groot deel kwijt. Dus wanneer je de stem van het volk niet meer geheel kunt negeren begin je te manouvreren om die anderen koste het wat wil buiten spel te zetten.

Dus in moderne termen: wanneer jij eenmaal gekozen hebt voor een viaduct dan komt er een viaduct, ook wanneer 10.000 mensen je kunnen aantonen dat een dergelijk viaduct in de werkelijkheid alleen maar overlast betekent en een sta in de weg wordt.

En wanneer jij hebt gekozen voor nieuwe kantoorgebouwen in een bepaalde wijk dan mag de gehele wereld tegen de tijd dat je aan het verwezelijken van je plannen toekomt vol staan met lege kantoorgebouwen, maar dan worden de plannen toch doorgezet. Want dit was immers jouw beslissing? En wanneer die wordt aangetast zou men kunnen gaan twijfelen aan je competentie. Dan zou men zelfs kunnen gaan twijfelen aan het gezag, dat je je moeizaam veroverd hebt. En dat kun je natuurlijk niet dulden.

Enkelen zitten al weer vreemd te kijken en vragen zich af, of dit nu een geestelijk iets kan zijn. Zeker. Het is actueel, maar er schuilen ook belangrijke geestelijke zaken achter.

Want op het ogenblik dat wij te zeer aan onszelf denken en te weinig denken aan anderen zullen wij - mogelijk met de beste bedoelingen - fatale zaken tot stand brengen.

U gelooft dit niet? Kijk dan eens naar hetgeen Jimmy Carter op het ogenblik in feite doet. De man is geen slechte vent. O, ik weet het het, hij lijkt meer en meer op zijn eigen product en komt soms wat uitgedroogd over. Maar hij bedoelt het heus goed.

Alleen, liefst zou hij een ieder te vriend houden. Daarom heeft hij in een periode, dat hij in had kunnen grijpen niet de kans benut in te grijpen in de op zich niet bepaald aanvaardbare situatie binnen vele instanties binnen de Usa.

Dit betekent, dat hij in wezen gefaald heeft t.a.v. de binnenlandse politiek, omdat hij een tijdig ingrijpen niet mogelijk heeft gemaakt. Nu echter heeft hij vrienden meer dan ooit nodig, want, hij wil maar al te graag herkozen worden - Al vraag ik mij af waarom. Want men zegt wel, dat tropen jaren dubbel tellen, maar dan tellen de jaren van een

president van de Usa meer dan vijfvoudig.

U kunt dat trouwens zelfs op t.v. zien: die mensen drogen met de dag kennelijk meer uit, ofschoon zij zich voortdurend laven aan natte versnaperingen tijdens allerhande officiële bijeenkomsten.

De man wil herkozen worden. En daar hij intern vast zit is er nog maar een enkele mogelijkheid om voldoende indruk te maken. Hij moet naar buiten toe als kundig en onverzettelijke overkomen. Hij moet kort en goed sukses hebben ergens waar het niemand van de constituenten kwetsen kan en dat betekent in de buitelandse politiek.

Maar bij de russen kon hij niets bereiken. Vervelend. En toch moet hij iets doen om te laten zien, hoe betrouwbaar en kundig hij wel is. Een gebaar als niet meedoen aan de olympische spelen doet het natuurlijk wel aardig en zal zelfs heel wat mensen tijdelijk tevreden stellen - behalve natuurlijk degenen, die al jaren lang uitkeken naar een mogelijkheid, deel te nemen aan een dergelijke bijeenkomst.

Maar werkelijk blijvende indruk maak je daarmee toch niet. En dan zit de man bovendien nog met de slepende kwestie van de gegijzelden en dat infame en onbegrijpelijke Perzie. Daaraan moet je nu toch ook wel iets proberen te doen. Ook dit over je kant laten gaan zou de mensen kunnen weerhouden voor je te stemmen.

Neem mij niet kwalijk dat ik hier even nadrukkelijk stel, dat het gevaar dat in beide gevallen een verstoring van het internationale evenwicht het gevolg kan zijn, interesseert de man op het ogenblik niet. Eerst moet de verkiezing gewonnen worden en daarna zal hij zo nodig wel eens kijken naar het internationale evenwicht.

Zelfs ziet de man dit natuurlijk niet zo. Hij redeneert, dat hij goed is voor de Usa en aan zijn land verplicht is zijn plannen verder door te zetten en nader uit te werken ten bate van het vaderland. Zoals hij niet zonder enige reden tot zich zal zeggen, dat hij tegenover God kan verklaren eerlijk en oprecht te handelen. Maar hij vergeet wel er bij te vermelden dat hij nu in alle maatregelen en benaderingen toch wel heel erg aan zich en eigen positie denkt.

Hoeveel mensen maken die zelfde fout niet? U denkt mogelijk, dat U iets voor anderen doet, terwijl u in feite bezig bent met uw eigen situatie, met u zelf. En wie eerlijk is en zowel naar zich als naar de wereld kijkt zal moeten toegeven, dat dit niet alleen geestelijk belangrijk maar bovendien wel buitengewoon actueel is.

Wanneer je begint te beseffen hoeveel mensen met de beste bedoelingen op het ogenblik uitermate eenzijdig bezig zijn en in feite hun eigen invloed en macht proberen te versterken, dan schrik je er van.

Wist u dat Nederland een groot aantal betaalde en bovendien meestal jeugdige agitators heeft? Die mensen hebben er belang bij dat er steeds weer allerhande demonstraties zijn. Wanneer het niet anders kan zijn zij bereid te kinderen van de bwaarscholen te halen en spandoeken in de handen te drukken. Maar gedemonstreerd moet er worden. Want anders zijn zij hun geld niet waard en verliezen zij hun gezag en aanzien in eigen omgeving.

Er zijn ook vakbondsmensen die heel goed beseffen dat hetgeen zij op het ogenblik doen in feite heel verkeerd is. Maar wanneer zij dit toe zouden geven dan moeten zij veel terug nemen van hetgeen zij gezegd hebben en dat kun je nu eenmaal niet zo gemakkelijk doen, want dan verlies je teveel aanzien. En het is toch beter, dat de mensen onder een vastberaden leiding optreden dan dat alle samenhang verloren gaat...

Dus gaan zij onverdroten voort op een weg waarvan zij nu langzaam aan wel beginnen te beseffen, dat zij niet tot het begeerde ideaal kan voeren. Want toegeven, dat je de zaken verkeerd hebt ingeschat is onmogelijk. Dus indien de zaken misgaan, moet je bovendien een zondebok hebben.

Er zijn mensen die zeggen dat b.v. de gratiekwestie overtrokken is. Ik heb gehoord, dat het niet verlenen van gratie aan gevangenen bij de troonswisseling nogal wat stof op doet waaien in bepaalde kringen. En zeker bij degenen, die hierbij betrokken zouden zijn. De anderen maken zich niet zo druk of denken zelfs: geen gratie? Deo gratias.

Maar realiseer u nu eens wat een smoesje wordt gebruikt, om dit aanvaardbaar te maken: Wij kunnen dit nu niet doen, want wij zijn in de strafmaat en de begeleiding tijdens de strafvoltrekking dermate gespecialiseerd op de heropvoeding van het individu, dat dit proces niet onderbroken dient te worden ...

Lieve mensen, hebben degenen die dit beweren wel eens rond zich gekeken? Hebben zij wel eens gezien hoeveel mensen reeds vele malen bestraft werden ondanks al die heropvoeding, hoeveel mensen na een dergelijke "opvoedende straf" juist van kwaad tot erger vervallen?

U hebt hier zelfs lokaal een familie, die gevangenisstraf tot een soort familie lot en wetsovertreding tot een familietraditie heeft gemaakt. Inderdaad. Maar op dit punt volgen wij vandaag Wim Kan maar eens na.

Realiseer u dan eens, wat dit opeens afbreken van een lang bestaande traditie in feite betekent. Gevangenen rekenen een klein beetje op een voortzetten van die traditie.

U kunt stellen, dat zij het goed hebben. Maar een gouden kooi is en blijft een kooi. En hun kooi is er een van chroomstaal en glas, van steen en reglementen.

Maar dit beroert degenen niet die te beslissen hebben. Want die redeneren: er is nu eenmaal een methode uitgevonden om gevangenen op te voeden en wij weten hoe wij dit moeten regelen. Onze plannen en voornemens zouden doorkruisd worden door een gratiebeleid. En uiteindelijk is het voor de gevangenen toch niet zo heel erg, die hebben het toch werkelijk niet zo kwaad. Degenen die zo redneren zouden zelfs eens aan paar jaar moeten gaan "zitten". Dan zouden zij er wel anders over denken.

Steeds weer en op alle niveaus moeten wij konstateren, dat de mensen in steeds mindere mate willen of kunnen beseffen, wat iets voor een ander betekent.

Het al dan niet goedzijn van een strafbeleid of een gratiebeleid is in dit geval bijkomstig. Daarover behoeven wij dan niet verder te praten. Het gaat er mij eenvoudig om duidelijk te maken hoe eenzijdig men tot dergelijke visies en besluiten pleegt te komen.

En wanneer je een maatschappij opbouwt waarin alles voortdurend in grotere mate wordt toegespitst op de zwaksten is het dan werkelijk zo vreemd dat de sterkeren, die hierdoor in hun vrijheid steeds meer beperkt worden er weinig aardigheid meer in hebben voor zich en voor de gemeenschap iets bijzonders tot stand te brengen?

Wanneer alles in het gedrag in toenemende mate wordt toegespitst op uiterlijkheden, op gezag, aanzien, de plaats die men in de gemeenschap heeft en dit de drijvende invloed wordt bij het gedrag van steeds meer personen, is het dan zo vreemd dat steeds meer mensen onverschillig worden en aan de ontwikkelingen voorbij gaan?

Er is niet alleen sprake van een gezagscrisis in uw land en een groot deel van de wereld. Er is eerder een zelfvertrouwenscrisis. De mensen vertrouwen niemand meer, ook zichzelf niet. Zij zijn niet meer bereid van zich uit te zoeken naar de beste wegen en mogelijkheden, geestelijk, maatschappelijk of anderszins.

Zij willen alles, zelfs de geestelijke bewustwording, in een langhoudbare vorm in plastic verpakking gepresenteerd krijgen. Zo in de stijl van "wij allen willen doordringen tot de hoogste geestelijke sferen. Maar wanneer het gaat met pot, waarom zouden wij ons dan nog druk maken over God?"

Dat is een mentaliteit van: waarom zou ik werker wanneer ik toch mijn loon wel krijg, waarom zou ik toegeven dat ik geen echte kunstenaar ben.? Ik ga eenvoudig demonstreren tot ook ik in een voor mij nog aanvaardbare regeling wordt opgenomen.

Een mentaliteit van " wij studenten weten misschien niet veel, maar wij weten in ieder geval meer dan vele anderen en daarom zullen wij wel eens zeggen hoe je vanuit het standpunt van een - verkeerd geïnterpreteerde-anarchie de maatschappij moet verbeteren.

Iedereen wil denken, dat hij het zo goed weet, een ieder is druk bezig met zichzelf. Maar wie houdt zich nog werkelijk bezig met de ander en diens problemen en mogelijkheden? Daarom juist zeg ik, dat u in een draaimolen zit. De dingen draaien voorbij en het is bovendien ringsteken naar de gunst des volks. Elke vier jaren een ring en wie de ring trekt mag ministerpresident worden.

Aan die zich steeds weer herhalende demonstraties van zelfzucht en machteloosheid kun je onder de huidige omstandigheden niet meer zwiingend voorbij gaan. Dat moogt u van mij aannemen.

Wat wij bij de mensen nodig achten is geen kwestie van nog betere regelingen, nog beter gezag, nog royaler voorzieningen, maar meer medemenselijkheid, meer zelfvertrouwen bij de mensen en meer begrip voor een ander.

Wanneer dit niet gebeurt gaat met vele andere landen ook uw land naar de .... hoe heet het ook weer ... de voetbal term is ballen, de technische de knoppen.

En wanneer de gehele wereld voortgaat met het voortdurend stellen van eigen gelijk en eigen inzichten doorvoeren ten koste van alles, zelfs indien men aan de juistheid ervan twijfels waar gaat die wereld dan heen?

Die is er dan na afzienbare tijd ook niet meer, zij valt mogelijk naar de zon dank zij een schok, door de mensheid zelf veroorzaakt: dan is zij dank zij het streven naar steeds betere wapens en technische middelen niet alleen onbewoonbaar geworden, maar wordt zij bovendien nog uit haar baan geworpen.

Ik weet dat dit erg pessimistisch klinkt en waarschijnlijk zal het zo erg wel niet worden. Maar realiseer u, dat er een overkill bestaat, een mogelijkheid om de gehele wereld met de nu aanwezig atoomwapens 33 malen te vernietigen. En één keer is al meer dan voldoende. Een land, een fanaat, die met atoomwapens begint is voldoende om de gehele wereld ten gronde te richten.

Dit alleen maar, omdat alle mensen voortdurend bezig zijn met het bewijzen van eigen gelijk, het behouden van eigen macht, het aantonen van eigen onverzettelijkheid. Omdat men voortdurend alleen maar wil denken in de termen van het eigen systeem, de eigen waardigheid, het vertrouwen dat men moet hebben in zijn god.

Dan spreekt men van onze god op een wijze, die mij soms misselijk maakt en mij soms herinnert aan het oude liedje dat gaat over de tijd, dat onze mop een mopje was.

Kennelijk wil men niet aanvaarden dat, zo er een God is, dit de God van iedereen is, geen aparte god voor moslims - door kenner in nederland mahomedanen genoemd - een aparte andere god voor hindoes, boeddhisten en natuurlijke de ene ware god die alleen voor de christenen bestaat. Er is maar één God. En wanneer wij zien, dat die god de mensen zoveel vrijheid laat als wij steeds weer kunnen vaststellen, zo mogen wij ook niet aannemen, dat god het een en ander wel in orde zal maken.

Wat meer is, dan kan niemand zeggen op grond van zijn geloof, dat God achter hem staat en dat dit hem het recht geeft, anderen van hun vrijheid van handelen en denken te beroven. Zoals je dan niet het recht hebt, godgeven, om anderen te vervolgen, gevangen te houden, te laten verhongeren.

Dan heb je niet het recht om, uitgaande van je godsdienstige overwegingen, een oorlog te beginnen. Dan heb je niet het recht, een hongerblokkade uit te voeren en zul je al dergelijke handelingen moeten zien als een eigen verantwoordelijkheid, tot de verantwoordelijkheid voor de laatste misdaad, het laatste lijden, de laatste dode die daaruit voortkomt.

Natuurlijk, u geeft mij gelijk. Maar aan de andere kant denkt u ook vaak dat uw geweten u toch het recht geeft, het een en ander te doen. Weet u, wat dat geweten is, hoe het heet? Ikke. Wanneer je iets werkelijk graag wilt en je geweten vraagt, of het mag, dan antwoord dat geweten altijd, zij het soms na enig bedenken op grond van scholing en konditionering, dat ikke dat best mag. Maar, zo vervolgt het vaak, daarom mogen anderen dat nog niet doen.

Lieve mensen, het is een draaimolen waar de mensheid in zit. Maar dan wel een hardstikke gevaarlijke draaimolen. Ook geestelijk gezien.

Het klinkt misschien gek, maar laat mij de vraag eens stellen: Bent u ook zo gelukkig, dat u tot de uitverkorenen behoort die lid zijn van de ODV? Ja? Indien u dat bent, wilt u dan a.u.b. uw verstand weer gebruiken? En uw geest?

Het is maar een enkele weg. Er komt veel door wat de moeite waard is. Logisch. Anders zouden wij niet door behoeven te komen. Maar de waarheid is iets, wat in uzelf ligt.

Het is niet het behoren bij een groep of werken voor een groep, het is datgene, wat je zelf bent, jezelf beseffende en reagerende volgens die waarde tegenover de wereld.

Daarvoor bent u aansprakelijk, niet alleen tegenover God of de orde, maar ook tegenover de wereld en tegenover u zelf. U bent verantwoordelijk voor alles wat u bent en alles wat u doet. En dat wordt nogal eens uit het oog verloren.

Zo dadelijk is er een kroning op de Dam. Ik ben de plannen eens nagegaan. Ik weet niet, of die nu gepubliceerd mogen worden, maar enkele gegevens zullen wel geen kwaad doen. In het geheel is ingezet voor beveiliging, inclusief de militairen, 20.000 man. Daarbij komen 3 actieve helicopters plus een reserve van 5 van dergelijke voertuigen, die elk ogenblik op kunnen stijgen. Verder is gerekend op de mogelijkheid om binnen enkele minuten met gepantserde voertuigen aan te rukken en zo nodig in te grijpen. 24 stuks.

U zult dit alles niet zien, gelukkig niet. Maar zij zullen er zijn. En waarom dit alles? Omdat men bewust of onbewust een steeds hogere muur probeert op te bouwen tussen Nederland en Oranje? Of misschien omdat ook Oranje niet precies meer weet, wat het moet zijn in Nederland?

Het is maar een vraag. Er zijn meer dingen die ik niet kan begrijpen. Er is sprake van een steeds slechtergaande economie en iedereen, zo hoor je steeds weer, zal offers moeten brengen. Maar in die zelfde tijd wordt wel ruim 100.000.000 gulden uitgegeven aan het opknappen van paleizen en wel op kosten van het volk, dat zich dient te bekrimpen.

Ik kan dit alles niet geheel begrijpen, zo min als ik kan begrijpen waarom voor de kroning zo hoge kosten gemaakt moeten worden, dat die alles bij elkaar ook weer vele miljoenen bedragen.

Maar ja, ik ben natuurlijk maar een domme geest. Wanneer ik lid was van de regering of van de hofhouding zou ik het naar ik meen mogelijk ook anders bekijken.

D'idelijk is dat een vorst of vorstin - en wie zal zeggen wat beter is - in het volk moet leven. Uw koning Juliana leeft in feite bij alle Nederlanders, zelfs bij de meeste republikeinen. En dat wil wat zeggen. Maar dan ook wel omdat zij tot het symbool is geworden van iets, wat in dit volk steeds minder voorkomt: respect en belangstelling voor anderen, interesse, menselijkheid, moederlijkheid.

En nu komt er een andere vrouw en niemand weet, wat zij zal doen.

Maar zij begint in ieder geval met eisen te stellen. En dat valt nooit zo goed.

Of er misschien rellen zullen zijn? Op 3 plaatsen wordt in ieder geval niet ten onrechte op eem mogelijkheid gerekend. Op deze plaatsen worden dan ook extra mensen in burger ingezet. Een deel daarvan kunt u zelfs op de t-v. wel zien.

Wanneer u dus losjes geklede mannen ziet met de handen in de zakken die naar alles kijken behalve naar het gebeuren, dan weet u het dus: dit zijn mensen die wachten tot er iemand iets lelijks begint te roepen of te doen om dan onmiddellijk middels het deskundig gebruik van de knuppel de stemming in een Oranje boven te doen verkeren.

Wat is er eigenlijk aan de hand? Waarom zijn de mensen zo bang? Misschien omdat er heel wat mensen zijn, die het eenvoudig weg niet nemen. dat zij alleen maar een deel zijn van de gemeenschap, mensen die inderdaad graag de baas willen spelen. Mensen die nog iets verder kunnen gaan in hun streven naar belangrijkheid en macht dan agitatoren die alleen maar anderen er toe brengen te demonstreren voor zaken, waar zij ook niets vanaf weten en waarbij zij niet of slechts zijdelings betrokken zijn. Mensen die bereid zijn, het zelf te doen, misschien met rookbommen, misschien ook met een soort handgranaten.

Mensen, die vooral niet meer kunnen en willen nemen, dat zij niet passen in de wereld omdat zij zich niet aanpassen bij die wereld.

Nu zit u allen natuurlijk goedkeurend te knikken. Geen wonder. Hier zitten immers aangepaste mensen? Heerlijk. En toch: Hoe bent u eigenlijk zelf?

Hoe bent u, wanneer u het gevoel krijgt, dat iemand aan uw gezag of uw waardigheid knabbelt? En hoe bent u ondanks alle innerlijke bewustwording, wanneer het er om gaat uw positie naar buitentoe te handhaven?

Bent u ondanks alle aantastingen van uw gezag en waardigheid toch steeds weer zorgzaam voor al uw burens? O, het kan wel. Ik zal niet zeggen, dat het bij u niet zo is, want u zit hier en dus bent u allemaal goede mensen natuurlijk.

Maar toch, wanneer je even nadenkt mankeert er zelfs bij u nog heel wat aan. Ook u zit vaak in een malle molen, draaft achter de feiten aan, welt u de gevangene van het noodlot en denkt " waarom zouden wij ons zorgen maken over andere mensen? Die anderen trekken zich toch ook niets van ons aan?"

En mogelijk denkt u dan verder: omdat wij ons niets van die andere mensen aantrekken en die anderen zich niets van ons ontstaat er zo nu en dan een beetje spanning. Maar dan moeten die anderen hun mond maar houden. Ik houd mijn mond niet...

Soms houden die anderen echter hun mond niet. Dan komt er soms politie aan te pas en heeft ook de nog brutaliteit te zeggen, dat dit haar zaak niet is en dat wij er zelf beter aan zouden doen wat rustiger en stiller te werk te gaan.

Maar ja, je gelooft dat je in je recht staar, nietwaar? De mensen zijn nu eenmaal bijgelovig. In vroegere dagen heeft men zelfs enkele katten en zelfs een paar honden veroordeeld wegens hekserij, in Engeland en ook in Frankrijk. En zelfs in uw dagen dreigt het gevaar, dat een haan wordt veroordeeld omdat hij zo vroeg en zo luid pleegt te kraaien, dat de burens geen wekker nodig hebben.

Vraag u eens af, wat dat voor een wereld is: een wereld, waarin mensen duiven neerschieten omdat zij anders soms iets wits laten vallen. Alsof het normaal is, alles zonder meer te vernietigen wat je hindert, of het nu leeft of niet. Zou het niet beter te zoeken naar een middenweg, een wijze van leven, waarbij je kunt leven te midden van en met anderen?

Samenwerken en samenleven, dat lijkt mij het motto voor deze dagen.

Helaas, onder de z.g. leiders zie je daarvan weinig. Steeds weer dezelfde gezichten draaien langs je weg, de heer den Uyl met het uitgestoken vingertje, de heer van Agt met gevouwen handen - de vroomheid druïpt er soms af. Van die handen dan, want die zijn zo juist nog in onschuld gewassen. - En dan weer een man met een gedegen gezicht dat duidelijk aantoonst dat de man liberaal is behalve wanneer het centen kost.

Steeds weer dezelfde gezichten. O, het zijn andere gestalten, zeker. De ene keer is het Colijn, de volgende keer Vanagt.

Kijk naar de uitdrukking van al die andere staatslieden. Steeds weer dezelfde trekken, dezelfde machtsbehoefte, dezelfde behoefte gevreesd of bemind te worden. En steeds weer dat overdreven gevoel van eigenwaarde, dat onzekerheden moet verbergen en een dreiging van oorlog in zich draagt. Dat alles in een wereld, waarin vrede en vreugde zouden kunnen heersen wanneer de mensen zichzelf maar zouden leren beperken.

Kijk naar andere landen. Vandaag dansen zij omdat zij eindelijk een zelfstandige natie zijn geworden, morgen hebben zij een kater en overmorgen begint al weer de gewapende strijd tussen heren die menen dat hun grootheid in het huidige bestel niet voldoende tot zijn recht komt.

Wat is dat toch? Is het dan zo belangrijk, dat je meer bent dan een ander? Is het dan zo belangrijk, dat je steeds weer gelijk krijgt? Is het dan zo belangrijk dat je landen en volkeren, ja de gehele wereld naar je hand kunt zetten?

Jaja. Maar ook dit is actueler dan u denkt. Er zal nog in dit jaar een toestand ontstaan waarbij de wereld op het kantje van wereldoorlog verkeert. O, het gaat voorbij. Maar wanneer de mensen er deze keer weer niets van leren is het over een paar jaren misschien wel raak - alleen maar uit prestigeoverwegingen.

Men is bereid de gehele wereld te vernietigen, zichzelf inbegrepen, alleen maar om een ieder vooral duidelijk te maken dat onze wijze van denken, ons geloof, onze wijze van leven beter is dan al het andere.

Wat voel je je hulpeloos, wanneer je dit alles overweegt. Laat ons daarom eens kijken, wat je dan wel zoudt kunnen doen. Ik weet, dat u hier allen zit als in dit opzicht hulpeloze mensen. U kunt mogelijk de een of ander eens een tip geven, maar verder komt u ook niet.

Toch zijn er dingen die wij kunnen doen. In de eerste plaats dient men in alles, zowel stoffelijk, mentaal is geestelijk, te zoeken naar en te streven naar eenvoud. En vereenvoudig niet alleen uw eigen wijze van leven, maar ook al die beelden die door anderen zo zorgvuldig en ingewikkeld buiten u worden opgebouwd.

Wanneer gesproken wordt over zaken als b.v. koningschap, dan moet u niet denken aan een abstractie, versierd met vele symbolen en tronen. Dan moet u denken aan een mens, die leiding schijnt te geven en toch zelf niet eens precies weet, wat die taak wel gaat betekenen.

Wanneer er gesproken wordt over die anderen, die kleurlingen, die flikkers, dat langharige tuig, die lesbiennes is het gemakkelijk genoeg om allen die anders zijn dan wij te veroordelen. Maar kunnen wij ons misschien toch beter eens afvragen of mensen hoe dan ook en elk op eigen wijze ook niet een klein beetje onzeker zijn? Mensen die misschien eisen stellen en provoceren, maar in feite er behoefte aan hebben met de andere mensen eenvoudig een beetje mens te zijn?

Dat is vereenvoudiging. Maar de meeste mensen willen wanneer het er opaan komt in feite alleen maar mens zijn en een beetje gelukkig zijn. Zo gek als dit in deze wereld van u mogen klinken.

Er zijn verschillen en geschillen. Goed, maar laat ons dan niet beginnen die zaken te escaleren. Overigens een heerlijke uitdrukking die zo iets betekent als woedend de trap op vliegen met de problemen van een ander.

Probeer steeds weer elk probleem op te lossen op het ogenblik dat het dreigt te ontstaan. En wanneer dit niet gelukt, zoek naar een andere benadering. Maar probeer het probleem niet weg te drukken door gebruik van eigen grotere kracht of door eigen problemen er tegenover te stellen.

Kijk niet naar hetgeen anderen meer hebben dan jij. Kijk naar hetgeen zij minder hebben. Dan voel je je vanzelf meteen als wat beter.

Vraag je niet af, of een ander goed of fout is. Vraag je alleen af of die ander mogelijk meer mens kan worden en vooral, of jij t.a.v. die ander meer mens kunt blijven.

Dan heb je alles gedaan, wat je als eenling in deze dagen zonder meer doen kunt. Er is behoefte aan mensen die willen luisteren wanneer een ander in de ellende zit en die even kwijt moet. Er is behoefte aan mensen die durven zeggen: wat je bent en wat je geweest bent is mij een zorg. Kom, laat ons een praten, Kan ik soms wat voor je doen? Mensen die er zich ook niet voor schamen aan die ander te vragen: kun jij misschien iets voor mij doen?

Er is behoefte aan mensen die bereid zijn in den wereld, waarin het onderlinge vertrouwen steeds meer wegvalt anderen vertrouwen te geven, zelfs al worden zij vaak teleurgesteld.

Er is behoefte aan mensen, die eindelijk eens leren begrijpen dat er geen wezenlijk verschil is tussen een jood en een arabier, tussen een rus en een amerikaan, tussen een nederlander en een belg ook, wat dat betreft.

Truwens, een belg is een nederlandstalige mens waarover menige hollander grappen verkoopt omdat hij die ander niet werkelijk kan verstaan.

En laat ons vooral eerlijk blijven en ook eens kijken naar de resultaten die wij werkelijk behalen en niet alleen maar naar de mooie plannen die wij steeds weer maken. Laat ons onszelf en anderen eens minder naar mooie woorden beoordelen en meer afgaan op resultaten.

Wat ik daarmee bedoel? Neem het onderwijs. Aan vernieuwingen en mooie nieuwe plannen en indelingen geen gebrek. Maar de kinderen blijken wel steeds slechter hun eigen taal te beheersen, hun schrijven en rekenen zijn ook alles behalve goed, hun algemene kennis blijkt vaak meer uit leuzen dan uit feiten te bestaan.

O, onderwijs moet menselijk zijn, zeker. Maar een beetje discipline op zijn tijd kan geen kwaad. Maar dan geen discipline die voortkomt uit een "ik ben je meerdere, dus jij moet" maar uit een "dit is nodig, dus wij moeten". En dan de drang: wanneer ik dit doe moet jij maar mee doen.

Dus wel wat anders dan vele voorstanders van discipline zich dit denken. Het is dwaasheid kinderen te zeggen dat zij niet moeten roken wanneer je even later zelf een sigaret op steekt. Het is dwaasheid te zeggen, dat de kinderen geen genotsmiddelen mogen gebruiken terwijl je zelf voortdurend de staatskas spekt door het betalen van b.v. drankaccijnzen.

O zeker, die kinderen drinken geen gin, maar roken hash of iets dergelijks. Want discipline is alleen mogelijk, wanneer er geen sprake is van jij mag niet en ik mag wel.

Je kunt geen resultaten verwachten wanneer je uitroept, dat een ieder zich moet beperken maar je jezelf geen enkele beperking wilt opleggen.

Het heeft geen zin de mensen voor te houden dat zij moeten besparen wanneer je zelf meer gaat gebruiken. Je kunt de mensen niet raden, hun geld op de bank te zetten, wanneer je door deficitfinanciering een waardevermindering van de munteenheid veroorzaakt, die meer bedraagt als de hoogst verkrijgbare rente - die dan bovendien nog belast wordt ook.

Discipline kun je alleen bereiken, wanneer je respect afdwint. En dat kun je in genoemde gevallen en vele andere alleen maar, wanneer je ook in alle opzichten zelf het voorbeeld geeft en bereid bent, meer te doen dan je van anderen eist.

Om een voorbeeld te geven: het zou een heel mooie geste zijn van degenen, die het nederlandse volk besturen, wanneer zij zelf hun eigen inkomen met rond 10% terug zouden brengen. Wanneer zij dit zouden doen zouden zij misschien kunnen bereiken, dat de ambtenaren met 5% minder gehoeven gaan nemen.

Wat zou betekenen, dat menig gat in de begroting dan gedicht zou kunnen worden. Maar ja, wanneer je met een dergelijk voorstel aankomt zal de meerderheid je wel verzoeken je begroting en je plannen in je zekere plaats te stoppen.

Beste mensen, alles wat zich in de wereld en ook in uw land afspeelt is niet alleen maar een kwestie van sociale spanningen, van psychologische en massapsychologische ontwikkelingen of van economie. Het is een kwestie van niet voldoende mens zijn, van een niet bezitten van een voldoende geestelijke rijpheid.

Wanneer wij dan al actueel moeten zijn, mag ik u daarop misschien dan wel even wijzen: Het heeft weinig zin een perfect maatschappelijk systeem te ontwerpen zolang er geen perfecte mensen zijn om het tot werkelijkheid te maken.

Een maatschappij is alleen zinvol, wanneer er mensen zijn, die van de gemeenschap werkelijk en geheel deel uit kunnen maken. Het heeft geen zin het geloof op de meest perfecte wijze te verkondigen, wanneer je niet in staat bent in anderen vertrouwen te wekken t.a.v. de waarheid die je verkondigt.

En het heeft geen zin de wereld voor te houden dat zij zichzelf moet redden, wanneer jij steeds weer een beroep doet op anderen en misschien gelijktijdig voor jezelf een atoomvrije bunker laat aanleggen.

Dit steeds weer van anderen eisen wat je zelf niet bereid bent tenminste te proberen, dit steeds weer stellen van woorden in de plaats van feiten en het steeds weer stellen van prestigieuze boven werkelijke noodzaken is de drijfkracht van de stoomcarroussel, de reden dat de mallemolen steeds harder begint te draaien.

Iedereen loopt mee in de ronde, de een op het hoge paard van zijn waardigheid, de ander op de zwaan van zijn verontwaardigingen de volgende mogelijk op de ezel van zijn idealisme. E verder komt niemand. Maar degenen die in de schuitjes zitten wippen of draaien gelijktijdig tot zij er misselijk van worden.

Maar al die mensen zullen op een gegeven ogenblik toch uit moeten stappen en de wereld weer betreden, weer met de werkelijkheid leven? Die molen kan niet eindeloos door blijven gaan. Want dan ontstaat, u kunt het reeds zien, weer de crisis en volgt weer de vernietiging.

En of die vernietiging dan iets wordt als de pest in Italië eens, de franse revolutie of desnoods iets als de Hitlerperiode maakt dan heus zoveel verschil niet uit. Of denkt u, dat het voor een gevangene iets uitmaakt in welk concentratiekamp hij onkomt en onder welk systeem?

Denkt u werkelijk dat het voor een mens veel uitmaakt, door welk onrecht hij alle geloof in het leven en de zin daarvan verliest? Kom nou.

Ik besef, dat men in uw land bepaalde termen beter niet kan gebruiken. Toch is het optreden van autoriteiten zowel als bepaalde bevolkingsgroepen werkelijk - zoals men dit nu pleegt te noemen - fascitoïde.

M.a.w. : men ageert vanuit het standpunt dat men zelf alleen het recht heeft tot optreden. Wanneer je zegt: alleen wij, weet u dan wat men in feite zegt? Men stelt, dat men alles bereid is te vernietigen omdat het anders is dan zelf is.

Maar dat betekent uiteindelijk, dat men ook zichzelf ten gronde zal richten, omdat er altijd mensen zijn, die meer geven om hun eigen denken en waardigheid dan om die van anderen.

Hede om deze tendens in uw samenleving heb ik dit alles aan willen snijden al ben ik er van overtuigd dat er in uw ogen nog wel andere zaken bestaan die mogelijk actueler zijn.

Denkt u nog aan de dood van een prinses? Dat was bijna een beroerte voor enkele staatssecretarissen geworden. Dergelijke dingen zijn alleen maar symptomen. De protesten zo dadelijk in Amsterdam zijn symptomen en al die z.g. buitenwettelijke sociale akties zijn symptomen. Symptomen van mensen, die meer en meer zichzelf en hun eigen belang aan anderen op willen leggen.

Zoals mensen die voortdurend hun krachten met anderen willen meten en dezen uitdagen, inplaats van hun krachten te samen met anderen te gebruiken voor iets beters.

Dat mag dan toch gezegd worden. En indien u meent, dat ik nu voldoende geleuterd heb ben ik dit geheel met u eens. Maar indien U nog opmerkingen of vragen hebt ben ik volkomen bereid, daarop in te gaan.

De krachtmeting wordt altijd weer uitgelokt wanneer er een begint. Want de ander wil niet voor hem onderdoen in zijn idee.

Wanneer iemand mij b.v. probeert te slaan, probeer ik niet daar te zijn waar die slag aankomt. En misschien - ik ben als geest niet perfect - hoop ik dan, dat de vuist flink hard tegen een muur aankomt of iets dergelijks.

Ik zal echter een ander niet met geweld willen dwongen en niet uit willen dagen. Dat heeft geen zin. Mensen willen zich en hun mening kenbaar maken? Goed. Dat is hun recht. Maar er zijn andere manieren dan geweld en uitdaging voor denkbaar.

Wanneer al die jongens, die zo tegen die kroning in Amsterdam zijn werkelijk indruk willen maken, zouden zij met een vroom gezicht en zo net mogelijk gekleed naar de Dam moeten gaan om daar, zodra de prinses naar buiten komt gezamenlijk hardop te bidden: O Heer, help Nederland.

Er zijn andere methoden dan rookbommen of erger. En bovendien: je kunt in dit land een groep, die in gebed neerzinkt moeilijk uit elkaar gaan slaan omdat het gebed je niet bevalt.

En wat de rest betreft: vechten is een kwestie van tenminste twee personen. Vecht dus niet, verdedig je ten hoogste door de ander het onmogelijk te maken, je te kwetsen. Hierbij is de kans groot, dat hij zichzelf pijn doet. Maar daarvan kan hij jou terecht dan niet de schuld geven.

Laat je je uitlokken en ga je iets terug doen dan maak je jezelf niet alleen tot partij in het gevecht, maar toon je jezelf ook als zijnde geen haar beter dan die ander is.

Neem de politie. Heel wat mensen spreken daarbij in termen als SS en SA, beschuldigen hen er van er keihard maar op los te slaan. Maar men vergeet, dat je hen dan wel eerst reden moet geven om er op los te slaan. D genen, die met stenen gaan gooien, die met verf of meel smijten zijn veelal de uitdagers. En zelfs wanneer men en masse de politie aanvalt of lastig valt na uitgedaagd te zijn - het zou mogelijk zijn - zo maakt men zich tot iemand die gelijkwaardig is aan degenen, die men met deze in uw dagen toch wel heel kwetsende termen veroordeelt.

Op het ogenblik dat je - ook maatschappelijk of geestelijk in een niet meer te vermijden strijd gewikkeld wordt moet je trachten de denkbeelden van judio en jui jistju toe te passen en de aanvaller zelfs de kracht te laten leveren die je nodig hebt voor je verdediging.

Probeer echter niet, de ene kracht af te remmen door de ander er tegenover te stellen. Ik besef, dat bij een eventuele tegenstander op die wijze soms woede opgewekt zal worden, maar in de meeste gevallen krijg je door deze wijze van afweer de tijd om een aanvaardbare oplossing te vinden.

Om u een voorbeeld te geven van deze tactiek: U staat op de openbare weg te wachten op iemand. Een politieman beveelt u door te lopen en wil niet naar U luisteren wanneer u uitlegt waarom u daar staat.

Vraag dus nadrukkelijk, of u hier niet moogt staan. Dit wordt ontkend. Vraag op men hier dan niet mag lopen. Dit blijkt te mogen. Loop dan in een kringetje om die agent heen. Blijf in beweging. De man zal u waarschijnlijk vragen wat dit betekenen moet. Dan hebt u alsnog de kans uit te leggen dat u op iemand wacht en kunt daaraan toevoegen: daar ik hier niet stil mag blijven staan en wel lopen, loop ik dus.

Ik denk dat zelfs een driftige agent op zal passen, u een dreun te geven wanneer er ook maar iemand in de buurt is die de zaak kan zien. Dan immers staat hij in het ongelijk en zoudt u daarvan werk kunnen maken. Slaat hij toch, dan maakt u melding hiervan op het bureau, zo mogelijk met getuigen of de adressen van getuigen en bevrijdt zo de burgerij van een politiefunctionaris die te dom is om te weten, hoe ver hij mag gaan.

Want voor die agent geldt dat hij geen recht heeft u aan te vallen wanneer u gehoorzaamt, ook wanneer dit anders gebeurt dan hij bedoelt. Verweert u zich, weigert u zijn bevel op te volgen, dan staat hij altijd in zijn recht, zelfs wanneer het bevel onjuist zou zijn geweest.

De man vertegenwoordigt het gezag en heeft het recht aan zijn kant. Maar hij kan zich alleen onrecht permitteren wanneer iemand zich tegen zijn uitoefening van zijn gezag probeert te verzetten.

Geestelijk geldt het zelfde. Bestrijd het kwaad dat u aanvalt niet met geweld, maar door u in te stellen op het goede, als het even kan met een gevoel van medelijden voor het kwade. Dat is werkzamer.

Proberen de strijd te vermijden betekent overigens niet, dat men inkonsekvent is. Men weigert alleen geweld te gebruiken en is bereid, voor hetgeen men nastreeft offers te brengen.

Stel de gijzeling in perzie. Stel dat rond 1000 ongewapende mannen naar de ambassade gaan en zeggen: hier zijn wij en wij gaan niet eerder weg voor de gijzelaars mee gaan. Je kunt ons en je gijzelaars doodschieten en daarmee geweld van de hele wereld over je afroepen of ook afzien van geweld, in welk geval u ons, maar wij ook u en zo de gehele wereld ons allen zal respecteren voor de wijze, waarop wij hebben gehandeld.

Ik denk, dat dit zou werken ook. Maar niemand heeft de moed daartoe. Het gevolg is steeds weer, dat een ieder wel anders aan zijn wil wil onderwerpen, maar zelden zelf bereid is, de gevolgen daarvan en de mogelijke gevaren daarvan meteen te aanvaarden.

Juist door dit zich opbouwen van macht tegen macht, waarbij degenen die het voor het zeggen hebben op de achtergrond blijven, ontstaan de vele zonderlinge situaties in de wereld, internationaal zowel als tussen mensen, die u tot uw opvatting brengen. Voldoende? Ik besef, dat hetgeen ik zeg in uw ogen mogelijk dwaas is. Maar ik ben nu eenmaal een geest en zie daarom sommige zaken wat anders dan U.

Maar het gezag. Hoe kan dat ten goede keren? het is geprikkeld.

Besef dat geprikkeldheid gemeenlijk een bewijs is voor eigen besef van onvermogen. DE oorzaak is niet allereerst de houding van de ander, maar het aanvoelen van of vrezen voor eigen onvermogen je te handhaven.

Op het ogenblik dat je weet dat je zo nodig de juiste weg alsnog kunt volgen ben je niet prikkelbaar meer. Vandaar ook dat de mensen die heel goed kunnen boksen, karaktespecialisten e.d. gemeenlijk tegenover hun medemensen veel verdraagzamer zijn dan redelijk lijkt. Zij behoeven zich niet uitgedaagd te gevoelen, wanneer dit voor anderen wel het geval zou zijn, daar zij menen te weten, dat zij zo nodig altijd de strijd zouden kunnen winnen.

Wie het gevoel heeft, de zaak aan te kunnen, voelt zich minder snel uitgedaagd en reageert minder snel geprikkeld.

In dit verband wil ik mijn uitspraak van zo even nogmaals herhalen: Er is geen crisis in vertrouwen, maar in zelfvertrouwen. Want wie zichzelf niet vertrouwt zal anderen even min vertrouwen.

x - Er is veel angst.

Angst is toch ook meestal allereerst een gebrek aan zelfvertrouwen? Angst is het gevoel, dat je iets niet aan kunt, dat je een situatie niet meester kunt worden of blijven.

Wanneer je iets echter kunt aanvaarden, zoals het nu eenmaal is om daarna de meest juiste houding voor jezelf te bepalen, zal de angst verdwijnen en pas weer opduiken wanneer je nadat alle gevaar geweken is overwaegt, wat er mis had kunnen gaan.

x - Dat geldt dan toch ook t.a.v. de maatregelen op 30 april?

Inderdaad. Vreemd genoeg komen deze maatregelen echter niet voort uit de angst van de hoofdpersonen, maar uit de angst van degenen die menen hun reputatie te zullen verliezen wanneer er toch iets gebeurt.

U kunt dit zien als een voorbeeld waarbij de angst voor eigen reputatie mensen er toe brengt een draaiboek te maken dat veel meer provocatieve elementen omvat dan noodzakelijk zou zijn. M.a.w. er zit een uitlokking, een uitdaging in maatregelen die getroffen worden uit angst, dat er zonder die uitlokking iets ernstigs zou kunnen gebeuren.

Bovendien zijn er heel wat maatregelen bij die volgens mij alleen maar bewijzen, hoezeer bepaalde gezagsdragers twijfelen aan het gezonde verstand van de doorsnee nederlander. Voldoende?

x - Mag ik nog vragen, of u die caroussel stop zoudt willen zetten? Dat is volgens mij toch ook levensgevaarlijk.

Uiteindelijk wel, maar ik zou eerst een tijdlang voornamelijk langzaam af willen remmen.

Wanneer iemand 90 km/u rijdt en onmiddellijk tot stilstand komt is het de vraag, of men het voertuig door de voerruit zal verlaten dan wel met gekneusde ribben in de veiligheids gordel blijft hangen.

Verminder je steeds met rond 10 Km/u de vaart tot men uiteindelijk rond 20 km/u rijdt, dan is er wel een mogelijkheid zonder schade alles meteen en geheel stop te zetten.

De fout van de samenleving is, dat men steeds maar heeft geprobeerd alles op te voeren en ook eigen prestigebesef dermate opgezweept dat men niet meer in staat is, normaal te reageren.

Dan moeten wij dus steeds weer iets van het prestige en de andere factoren wegnemen, zo snel mogelijk, maar toch zo, dat het voor de betrokkenen nog net draaglijk blijft.

Wanneer het prestige afneemt, zal de behoefte het te handhaven in verhouding ook steeds meer afnemen. En ook economisch geldt hetzelfde: je kunt niet onmiddellijk alles terugbrengen tot een met de feiten strokende norm.

Dit zou voor heel wat Nederlanders erg moeilijk zijn, vooral wanneer zij opeens zouden ontdekken niet meer voor hun aanwezigheid, maar voor hun prestatie beloond te worden. Want dan zou voor heel wat mensen het inkomen een grote teleurstelling worden.

Wel kun je proberen, af te komen van een systeem, waarbij het niet meer mogelijk is een prestatie afzonderlijk voldoende te belonen en het nog minder mogelijk wordt een gebrek aan prestatie ook enigszins finacieel af te straffen.

Binnen kleine marges zijn dergelijke verschillen in beloning echter ook nu aanvaardbaar. Voer die marge elke keer iets op. Je krijgt dan steeds meer mensen, die meer verdienen omdat zij goed presteren en steeds meer mensen die in ieder geval hun best doen om te presteren omdat zij anders te weinig verdienen.

Let wel, geen algehele loonslavernij daar een ieder een basisloon

zal ontvangen, waarvan hij in leven kan blijven. Maar voor alle luxe moet gepresteerd worden. Dit als voorbeeld.

Het is duidelijk, dat je zo iets niet meteen kunt doen. Wanneer iemand dit zou proberen door te voeren zou er in dit land onmiddellijk een revolutie uitbreken. Met als gevolg dat kort daarop alle Nederlanders werkeloos zouden zijn met uitzondering mogelijk van enkele ambtenaren en beambten die gegevens noteren van misdaden die zij toch niet meer doelmatig kunnen bestrijden.

Wanneer je elke keer maar een klein beetje mindert en gelijktijdig bij je standpunt blijft wat de mensen ook doen zul je keer na keer een klein beetje af kunnen remmen.

Telkenmale iets meer redelijk worden is mogelijk, ook voor de mensheid. Maar van een overheersende onredelijkheid onmiddellijk terugkeren tot een algehele redelijkheid is niet te doen zonder gelijktijdig een redeloze toestand van langere duur over de gehele wereld te veroorzaken.

Het zal u duidelijk zijn, dat ik niet voor een direct afremmen van de draaimolen ben. Maar soms kun je met schijnbaar niet zo belangrijke of ingrijpende maatregelen al veel bereiken.

Neem het politiegeweld. Dit komt voor een deel zeker mede voort uit het feit, dat de politiemensen zelf soms niet weten waaraan zij toe zijn. Het ene ogenblik moeten zij netjes blijven staan en zich laten uitjouwen en bekogelen, het volgende ogenblik moeten zij met de lange lat en scherm er opeens op af.

Te verwachten dat die agenten dan beheerst blijven reageren is niet bepaald redelijk. Hun frustratie van gisteren voert vandaag mede de knuppel. Maar ook voor de andere kant is het moeilijk. Vandaag kun je je alles permitteren en morgen krijg je een pak slaag voor iets, wat maar een heel klein iets is vergeleken bij alles wat gisteren straffeloos kon.

Schep dan duidelijkheid. Geef vaste regels voor het gebruik van geweld, het hanteren van wapens, het optreden tegen burgers aan de politie en maak die ook bekend aan de burgers. Beide partijen weten dan, wat zij van elkaar te verwachten hebben en beide zijden zullen meer overlegd te werk gaan en minder snel door emoties worden meegesleept.

Een politie man moet bij het volgen van de regels in alle gevallen geheel gedekt zijn ongeacht hetgeen daaruit voortvloeit. Bij overtreding van die regels echter dient onmiddellijk en voor een ieder kenbaar straf te volgen en bij herhaalde fouten eventueel zelfs ontslag uit het corps.

Dit alleen zal een afremmen van de escalatie van het geweld betekenen en op de duur een afremmen van de huidige ontwikkelingen betekenen daar de mensen weten, waar zij aan toe zijn.

Alleen op deze wijze kun je op de duur weer een redelijke verhouding scheppen tussen de handhavers van de wet en degenen, die juist voor wetten niet al te veel voelen.

Stel dat men opeens besluit, alle parkeer besluiten geheel te handhaven en alle fout geparkeerde wagens onder meer weg te slepen. Je zoudt de gehele mokerhei nodig hebben om het blik op te slaan. Boete haalt ook niet veel uit, dat wordt eenvoudig ingecalculleerd.

Kondig daarom als straf voor overtredingen eenvoudig een onttrekken van het voertuig aan het verkeer voor bepaalde periode - b.v. 3 dagen, een week e.d. - aan en sla een aantal malen stevig toe. Dan blijken zelfs automobilisten wat meer op de voorschriften te letten.

Dit kan dan het begin zijn tot een langzaam maar zeker opvoeren van de discipline in het verkeer, besparing van kosten, energiebesparing en vooral mensenlevens.

Een duidelijke afkondiging van de regels plus een steekproefsgewijs doorvoeren van deze regels met een ratio van rond 1 op 50 is dan al voldoende. De maatregel vergt geen grote investeringen en kan op korte

termijn redelijk doeltreffend worden doorgevoerd.

Dit zijn natuurlijk maar voorbeelden, die echter naar ik hoop duidelijk maken dat het niet mogelijk is de carroussel opeens stil te zetten maar dat het zeker mogelijk is, haar steeds meer af te remmen voor zij geheel doldraait.

Men moet trachten, al die effecten die verkeerd gevallen blijken te zijn terug te nemen, of het nu gaat over een boterberg of een demonstratie over de visie van studenten op recht of de visie van surinamers op de schuld van de Nederlanders.

Maar dan moeten wij ook medewerken en bereid zijn, het gedrag dat nu voor de ander norm is te aanvaarden en uit te gaan van de feiten zoals zij werkelijk zijn en niet, zoals zij volgens ons zouden moeten zijn.

Dan ontstaan door langzame gewenning nieuwe verhoudingen. En dit is volgens mij de enige manier om de carroussel tot stilstand te brengen. Want dit moet gebeuren, daar het volgens mij voor het behoud van de mensheid de enige oplossing blijft. Voldoende?

Geen vragen meer? Dan nog even het volgende: U hebt een hoop denkbeelden gehoord die dwaas schijnen. U hebt heel wat gehoord dat negatief lijkt.

De werkelijkheid is echter dat wij alleen door te beseffen dat iets negatief is onze eigen houding in positieve zin kunnen veranderen.

U hebt gehoord, dat veel van de ellende een kwestie van mentaliteit is. Dit is juist. Maar verander dan eerst je eigen mentaliteit en tracht daardoor de mentaliteit van anderen langzaam te beïnvloeden, want alleen zo kom je verder.

Wat ik gezegd heb is geen onzin, al zijn er verhalen bij die je niet onmiddellijk in de menselijke praxis kunt omzetten. Ik ben mij daarvan bewust. Het zijn dan ook alleen maar voorbeelden voor iets, wat wel degelijk haalbaar, mogelijk is.

De carroussel kan afgeremd worden. Het is te doen. Dit jaar is er een gevaar voor de gehele wereld, maar het gaat 99 tegen 100 voorbij. Maar wanneer men dan op de oude voet door blijft gaan zal het gevaar een volgende maal niet afgewend kunnen worden. Voor die tweede gevarenperiode aanbreekt moeten de mensen tot hun verstand zijn gekomen, in Nederland en in de gehele wereld.

Dit lijkt ons alleen doenlijk wanneer je eenlingen zoals u elk voor zich er toe brengt te trachten, de zaak te veranderen en aan elke vermindering in vaart van de malle molen mee te werken.

Ik dank U voor uw aandacht.

-0-0-0-0-0-0-0-0-

Goeden avond, vrienden

het tweede deel van de avond is, zoals altijd, bestemd voor enige esoterie. De werkelijkheid waarin wij leven is vaak een droom, zo zegt men wel. Er zijn zelfs systemen zoals zen, waarin je kunt zeggen dat een mens die droomt dat hij een vlinder is evengoed een vlinder kan zijn, die droomt dat hij een mens is.

Onzekerheid is de basis van alle dingen. Maar juist hieruit groeit onze behoefte aan een innerlijke zekerheid. Wat wij innerlijk zijn kunnen wij onszelf echter maar zeer tendele vertellen.

De mens die probeert om vanuit zichzelf een beeld van zichzelf te ontwerpen zal gemeenlijk vastlopen op zijn opvoeding, cultuur, omgeving. Want daaraan ontleent hij de beelden die voor hem beslissend zijn t.a.v.

goed en kwaad, de beoordeling van hetgeen hij wel en niet is.

Toch hebben wij innerlijke zekerheid nodig. Maar wij kunnen die dus niet uitdrukken in een rationeel kennen. Wie zoekt naar de kern van zijn eigen wezen en haar vindt, zo zegt een wijze, vindt alleen een lichten-de stilte, waarin hij vergeet, dat hij bestaat.

Misschien is dit wel kentekend voor de esoterische werkelijkheid waarin wij leven. De esoterische werkelijkheid is een eenwording met alle dingen misschien. Wij weten het niet precies. Het enige wat wij wel weten is: wanneer wij de kern van de dingen bereiken schijnt al het andere weg te vallen. Het is niet meer belangrijk en beroerd ont niet meer.

En wanneer wij vanuit zo een vlucht naar de juiste werkelijkheid van de aarde of de sferen terugkeren blijft on alleen nog maar een zekere tinteling bij, een soort innerlijke blijmoedigheid die wij niet kunnen verklaren.

Dat is dacht ik voor de esoterie een heel belangrijk punt. Esoterie is niet de kennis van het verborgene maar de beleving van het onverklaarbare.

Naarmate wij die onverklaarbaarheid in ons innerlijk vaker ontmoeten zullen wij minder behoefte hebben aan een rationeel uitleggen van alles wat met het ik, de geest en de kracht van de geest te maken heeft.

Mensen spreken vaak over het leven na de dood. Dat is begrijpelijk want voor de mens is het leven het enig belangrijke en de dood het mogelijke einde dat hij voor zichzelf zo graag wil ontkennen.

Maar is er een leven na de dood? U zult zeggen: je bent toch gestorven, je spreekt en dus bestaat je. De vraag is alleen: is datgene wat nu tot u spreekt gestorven?

Dan bedoel ik niet, dat het het medium ben of het onderbewuste of misschien een factor uit het gemeenschappelijk bovenbewustzijn.

Ik bedoel dat een deel dat sterft inderdaad sterft en verdwijnt, maar dat er een meer is, iets dat onsterfelijk is en dus ook niet sterven kan, de dood niet kent.

Maar dit onsterfelijke deel van het ik is onredelijk. Het kan niet worden nageplozen met menselijke middelen en uitgedrukt worden in menselijke wetten. Je kunt aanwijzingen er voor vinden, aanduidingen misschien van zijn mogelijkheden, maar het is niet beheersbaar: het reageert nu eenmaal niet volgens vaste regels en wetten.

Diep in ons ik vinden wij wanneer wij mens of geest zijn dat onbeheersbare dat toch ego is en blijft. De mens heeft daarvoor zijn eigen termen.

Een mens heeft eens geschreven: diep in mijzelf ontmoette ik God en in hem verloor ik mijzelve en werd verheerlijkt.

Kijk, dat verheerlijkt had hij nu niet moeten zeggen. Want wanneer je niet bent kun je ook niet verheerlijkt worden. Maar hij bedoelde waarschijnlijk: ik voelde mij opgenomen in iets wat voor mij God is en ik voelde mij daarin volledig gelukkig en toch wist ik daar even niet meer wie, wat en waar ik was.

In dat geval had de man wel gelijk. Voor u is het eerder een kwestie van een "hoe benader ik het onbekende in mijzelf"? Het enige antwoord dat op die vraag te geven is luidt: er is geen vaste weg en er is geen vaste regel.

Op het ogenblik dat je in jezelf je een kunt gevoelen met het al en vergeten wie je zelf bent, heb je het bereikt. Maar op het ogenblik dat je er over na blijft denken, hoe je het bereiken zult, bereik je het niet.

Dat wil zeggen dat elke menselijke weg die tot die bereiking heet te voeren in zichzelf een mogelijkheid kan zijn, maar nooit zekerheid kan bieden. Het onzekerheidsprincipe beheerst ook de esoterie.

Ik citeer nogal. U zult mij dit moeten vergeven. Iemand heeft eens gezegd: er kan geen god zijn. Want indien er een god zou zijn zou de wereld anders zijn.

Ik vraag mij af, hoe zo iemand dit weet. Maar velendie aan esoterie doen bepalen ook voor en vanuit zichzelf hun god en zelfs het hiernamaals alles uitgaande van hetgeen zij denken te weten. Maar waar is dat weten? Waar komt het vandaan?

Of het nu de priester is, de ingewijde, de esoterische leraar of wie dan ook en tot u zegt: dit is de waarheid, zo liegt hij. Hij kan alleen zeggen, dit is mijn waarheid. Maar op het ogenblik dat hij die waarheid beleeft, dat zij voor hem werkelijkheid wordt is zij niet meer uitdrukbaar.

Da is er dus geen enkele leer en geen enkele leerstelling die vast en zeker onze weg kan betekenen. Het enige wat ons blijft is onze eigen weg te gaan, de weg die voert naar binnen toe terwijl wij gelijktijdig blijven streven naar een konsekwent uitdrukken van al, wat wij innerlijk beseffen.

Daar waar wij in staat zijn om een kracht, die wij in onszelf gevoelen, hoe weinig dan ook uit te stralen, maken wij iets waar van een werkelijkheid. Zodra wij proberen te omschrijven wat er in ons gebeurt echter bevinden wij ons weer in de illusie wereld en spreken wij waan.

Op het ogenblik waarop wij in onszelf zekerheden voelen ontstaan hebben wij een kracht verkregen, een vertrouwen en mogelijk ook inzicht. Op het ogenblik dat wij dit voor anderen echter als regel willen formuleren, uiten wij alleen nog illusies.

Het zal u opgevallen zijn dat wij in deze groep de esoterie meestal nogal speels benaderen. Waarom eigenlijk niet? Is het geen kosmische grap wanneer een wezen zich niet eens een 4e dimensie voor kan stellen en toch tracht de alomvattende oneindigheid binnen de grenzen van zijn beperkte begrip te bevatten?

Is het niet dwaas dat een wezen, dat alleen door een wand omringd zich reeds opgesloten weet spreekt over de oneindigheid die het zich niet eens kan voorstellen en daaruit wetten en regels tracht te distelleren?

Toch doen wij dit. Want in onszelf dromen wij en iets van de waarheid klinkt door in onze dromen. Daarom proberen wij de waarheid die wij dromen om te zetten in onze regels, onze woorden, onze begrippen. En dan, juist dan, falen wij.

Misschien had u een luchtiger tweede gedeelte verwacht en u hebt dit ongetwijfeld ook verdiend. Aan de andere kant is de opdracht die wij krijgen altijd weer, zo goed mogelijk aan te sluiten bij het voorgaande onderwerp.

U hebt gesproken over een draaimolen, over alle verwaringen in de wereld. Laten wij ons dan ook eens afvragen of dezen niet mede voortkomen uit onze pogingen zaken als zekerheid te formuleren omdat wij iets van de waarheid innerlijk ervaren.

Wij transponeren het oneindige in de tijd en willen dan, dat het daar geldig is volgens de normen van de tijd. En dat kan niet. Wij proberen het begrip van harmonie en eenheid te vertalen in begrippen van goed en kwaad. Maar hoe kun je een eenheid vertalen in termen van tegenstelling?

Daarom wilde ik op deze avond uw aandacht richten op de werkelijkheid van de esoterie die in u en ons allen bestaat, maar u ook wijzen op het gevaar van de esoterie; het gevaar dat wij denkbeelden die onvolledig zijn en begrippen die wij niet eens kunnen omvatten in woorden gieten en maken tot een leer waaraan wij anderen willen binden.

Goeden avond.

d.d. 18 april 1980

(vragen eerste onderwerp en eind tweede onderwerp bekort)